

Brandl Alexander Zsoldkönyve

Ez a zsoldkönyvem, mikor beléptem munkaszolgálatra, akkor kaptam mint igazolványt. Nem is tudom, hogyan sikerült megőriznem a koncentrációs táborban.

Bánhidán és Tatán is voltam, oda 1942-ben vittek. Az elavult vasúttalpakat újtottuk fel, a síneket fel kellett szedni, kicserélni a talpakat, és betenni helyette az újakat. Egy szakember nézte, hogy jól csináljuk-e, mert ott jártak a vonatok. Ott nagyon jó dolgunk volt, és akár a háború végéig ott maradtunk volna. Beosztottak mellénk egy jólelkű őrmestert, aki civilben tanítóskodott. "Hagyjátok őket békén, ezek az emberek ingyen annyit dolgoznak." Meg volt szabva, hogy mennyit kell naponta megcsinálni. Ott sokkal jobb volt a koszt, mert a lakosság is támogató. Megjöttünk a munkából, ott volt lehetőség a tisztálkodásra, ott nem latrinák voltak, hanem vécék. A latrina egy kiásott gödör volt, mint egy szoba, arra rátettek deszkákat, és csak úgy lehetett menni vécére. Ott, Tatán voltak ilyen fa vécék. Tisztálkodni is lehetett. Mikor befejeztük a munkát, megmondta az őrmester: "Levenni a sárga karszalagot, az én felelősségemre!" Mindenki menjen ahova akar, de kilenc órára mindenkinek bent kell lennie, mert énram is jöhetnek kilenc óra után ellenőrizni. Senki ne igyon be! Úgy viselkedjétek, hogy ne ismerjen senki rátok, hogy ti munkaszolgálatosok vagytok!"

Kijárhattunk rendszeresen a faluba, elég sok zsidó család élt Tatán, akiket felkerestünk, ők támogattak, ennivalóval és mindennel. Sajnos csak három hónapig maradtunk itt. Aztán hoztak egy másik csoportot vagy mi, de minket visszavittek Bánhidára.

Bánhidán sokkal rosszabbat dolgoztunk. Szénnel fűtötték az erőművet, a kazánokat, és abból folyt le a salak olyan szalagokra. Vastagon ömlött, és az lefolyt a szalag mellé, nagy bányászlapátokkal kellett feldobálni. A szalag közelében állandóan folyt a víz. Olyan nagy gőz volt, hogy egymást nemigen láttuk. Balesetek nem történtek, mert úgy álltunk, hogy egymást ne zavarhassuk. Annyi eszköz nekik is volt, mert akkor mit csináltak volna annyi salakkal ottan?! Azért kellettünk mi oda, mert egész negyven-negyvenöt évig behívtak mindenkit a katonaságra. És azt, amit a civil

emberek ott csináltak, azt nekünk kellett ottan csinálni, ez volt benne a taktika. Ingyen munkaerő és a civilekkel ezt nem tudták volna megcsináltatni, mert terror volt, de olyan terrort azokkal szemben nem lehetett alkalmazni, amit velünk tudtak.